

ЗАТВЕРДЖЕНО

Членами правління УАНП

Від 03.08.2020

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ДИТЯЧОГО НЕЙРОПСИХОЛОГА

Громадська організація «Українська асоціація нейропсихології» (УАНП), пропонує наступні методичні рекомендації, щодо організації професійної діяльності спеціалістів у галузі дитячої клінічної нейропсихології.

Надання кваліфікованої нейропсихологічної допомоги

<i>Проведення кваліфікованого нейропсихологічного обстеження</i>	Проведення експрес, або повного клінічного обстеження із застосуванням стандартних методів нейропсихологічної діагностики
<i>Консультування батьків щодо нейропсихологічних особливостей розвитку дитини</i>	Надання батькам інформації відносно тих особливостей розвитку дитини, що були виявлені за результатами нейропсихологічного обстеження. В процесі консультування нейропсихолог надає батькам дитини наступну інформацію: <ul style="list-style-type: none">• Основні слабкості у розвитку дитини;• Особливості співвідношення первинних та вторинних дефектів;• Вказання на взаємозв'язок нейропсихологічних особливостей дитини із батьківськими скаргами;• Сильні сторони у розвитку дитини.

<p><i>Надання рекомендацій батькам дитини</i></p>	<p>Рекомендації надаються відносно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особливостей організації взаємодії батьків та дитини; • Особливостей організації взаємодії вихователя/вчителя із дитиною; • Надання рекомендацій щодо організації середовища; • Надання рекомендацій, щодо організації процесу навчання.
<p><i>Проведення індивідуальних та групових занять</i></p>	<p>Проведення занять із метою корекції і розвитку дитини або групи дітей. Заняття проводяться з урахуванням особливостей нейропсихологічного профілю дитини, з опорою на загальні принципи та методи нейропсихологічної корекції.</p>
<p><i>Організація роботи групи супроводу</i></p>	<p>Надання рекомендацій спеціалістам (логопедам, дефектологам, практичним психологам та ін.) відносно особливостей організації роботи із дитиною, розподіл напрямків роботи та координація сумісних дій спеціалістів.</p>

Загальні вимоги

<p><i>Теоретичні знання</i></p>
<p>Знання законодавчих актів та нормативних документів, що регламентують організаційно-правові основи надання медичної та психологічної допомоги населенню.</p>
<p>Знання в галузях клінічної психології, патопсихології, клінічної нейропсихології та нейропсихології дитячого віку, психофізіології.</p>
<p>Знання у галузях загальної та вікової психології, педагогіки.</p>

Базові знання у галузях психіатрії та неврології, психофармакології.
Знання методів нейропсихологічного та патопсихологічного обстеження, методів реабілітації та корекції, особливостей надання нейропсихологічної допомоги при порушеннях розвитку вищих психічних функцій.
Знання про принципи написання нейропсихологічного заключення, ведення документації.
Знання показань та протипоказань щодо проведення нейропсихологічної корекції.
<i>Практичні навички</i>
Вивчення медичної документації, педагогічних характеристик та психолого-педагогічних заключень, збір інформації щодо особливостей розвитку в онтогенезі, особливостях соціальної ситуації розвитку, рівня побутових та соціальних навичок.
Проведення нейропсихологічного обстеження за допомогою методів: збору анамнезу, бесіди, спостереження та аналізу продуктів діяльності, тестових методів нейропсихологічного обстеження.
Аналіз та детальний опис особливостей когнітивного розвитку, емоційно-особистісної сфери, якісний аналіз причин виникнення небажаної поведінки, труднощів у навчанні, соціального та сімейного функціонування.
Оформлення нейропсихологічного заключення за результатами обстеження.
Формулювання мішеней та цілей нейропсихологічної корекції.
Розробка та впровадження програми нейропсихологічної корекції.
Оцінка ефективності нейропсихологічної корекції.
Надання інформації щодо призначення методів нейропсихологічної корекції, можливої динаміки, очікуваних результатів, обмежень при впровадженні корекційної програми.
<i>Морально-етичні якості</i>
Дитячий нейропсихолог повинен чітко розуміти та враховувати межі власної компетенції.

<p>Дитячий нейропсихолог несе відповідальність за обрані методи і процедури роботи з дитиною та її соціальним оточенням.</p>
<p>Інформування соціального оточення, батьків дитини щодо методів, процедур, напрямків та бажаних результатів нейропсихологічної корекції.</p>
<p>Всі дії дитячого нейропсихолога повинні бути узгоджені із батьками (відповідальними особами) дитини.</p>
<p>В ході обстеження нейропсихолог повинен виявляти і підкреслювати здібності і можливості дитини.</p>
<p>Процес обстеження та корекції не повинен призводити до погіршення стану дитини.</p>
<p>Висновок за результатами обстеження не повинен носити категоричний характер, повинні бути вказані як виявлені слабкості, так і сильні сторони у розвитку дитини. Рекомендації повинні бути чіткими і не містити свідомо нездійсненних умов.</p>
<p>Рекомендації повинні надаватися із урахуванням особливостей соціальної ситуації розвитку, віку та особливостей розвитку дитини, емоційного стану батьків (із урахуванням можливості емоційної виснаженості батьків, браку часу для виконання наданих рекомендацій, зниженої мотивації).</p>
<p>Виявляти повагу до інших фахівців і методів їх роботи незалежно від власних теоретичних і методичних переконань та недопустимість критики інших спеціалістів у присутності клієнтів. Зауваження щодо роботи інших спеціалістів можливі тільки у випадку, коли їх дії призводять до погіршення стану дитини.</p>
<p>Дії спеціаліста не повинні призводити до погіршення стану дитини. Всі корекційно-розвивальні процедури та рекомендації повинні надаватися з урахуванням індивідуальних особливостей дитини та її прав.</p>
<p>Дитячий нейропсихолог не може допускати дискримінації дитини та членів її сім'ї за будь-якими ознаками.</p>
<p>Дитячий нейропсихолог несе власну відповідальність за ту інформацію, яку він використовує під час взаємодії із клієнтом.</p>

<p>Дитячий нейропсихолог несе відповідальність за ті методи, що були ним обрані при проведенні корекційно-розвивальної роботи із дитиною.</p>
<p>У своїй роботі дитячий нейропсихолог повинен спиратися перш за все на ті прийоми і методи корекції, ефективність яких була доведена.</p>
<p>Інформація, отримана нейропсихологом в процесі проведення роботи, може розголошуватися тільки особам, що несуть відповідальність за дитину. У інших випадках (під час спілкування із третіми особами) вона повинна бути представлена в формі, яка виключає її використання проти інтересів клієнта.</p>
<p>На присутність третіх осіб під час діагностики або консультування потрібна попередня згода осіб, які відповідають за дитину.</p>
<p>Звіти про професійну діяльність, результати досліджень та публікації повинні бути складені у формі, яка виключає ідентифікацію особи клієнта оточуючими людьми, які не включені в коло фахівців, що працюють з даним клієнтом.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Професійний саморозвиток</i></p>
<p>Мотиваційна готовність нейропсихолога до самоосвіти.</p>
<p>Наявність відповідного ціннісно-мотиваційного ставлення особистості нейропсихолога до власного професійного саморозвитку та професійного самовдосконалення.</p>
<p>Здатність до критичної оцінки та аналізу власної професійної діяльності.</p>
<p>Уміння вчасно визначати проблеми у процесі реалізації практичних завдань та здатність до модифікації програми нейропсихологічної корекції.</p>
<p>Готовність до участі у супервізійних групах та професійних коопераціях нейропсихологів України щодо обміну досвідом, визначення траєкторії корекційної роботи у складних клінічних випадках та підвищення рівня професійної компетентності.</p>